

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Budapest versenytársa Wiesbadennek, Gasteinnak, Homburgnak

Forrás: Magyarországi

Osztályozás

Tárgy

613.41

Hely

Idő

1924

Budapest — versenytársa 4. 3. 2. Wiesbadennek, Gasteinnak, Homburgnak Budapest gyógyfürdői

Irla: Benczúr Gyula dr. egyetemi magántanár, a Szt. Gellért-gyógyfürdő vezető főorvosa

Az elvesztett kincs értéke százszoros, amint az elvesztett egészséget is ezerszeresen értékeljük. Most, hogy hazánk kétharmadát egy időre elvesztettük, gondoljuk, hogy mily kincseket rejtett e föld. Egyetlen kis haszna talán a sors, a csapásának, hogy a megmaradottat jobban értékeljük, mint eddig tettük. De vajjon valóban értékeljük-e eléggé? Azt hiszem, még mindig nem. A szegény kis hazánkban megmaradt gyógykincseket legalább is nem becsüljük meg kellőképp. Két éve megalakítottuk a Budapesti Fürdővárosi egyesületet, melynek célja volna fővárosunk istenadta gyógykincseit jobban kihasználni. Budapestet világfürdővé fejleszteni. Lelkesedtünk az eszméért, gyűléseket tartottunk, de az idő azóta eljárt és — semmi sem történt.

Mikor, vajjon mikor jön el az idő, midőn azt a kincset, mely fővárosunk alatt a föld mélyében fekszik, helyenként ki-kitor és mintegy maga kiáltja: „Itt vagyok, használjatok föl, váltsatok föl egészségre és aranyra!” kellőképp fölhasználjuk, mint ahogy minden nyugati, nálunk öregebb nemzet a maga hasonló gyógykincseivel teszi.

Budapestnek és környékének kötféle gyógyvize van.

Az egyik a keserűvíz, melynek kutai a fővárostól délnyugatra terülnek el és mely világszerte ismert gyógykincs. A másik az oly kevésbé ismert hévíz, mely Budán a Duna mentén több helyütt előtör.

Mélyen a föld alatt, egy, a Svábhegytől a Városliget felé erősen lejtő dolomitréteg fölött hatalmas vízrezervoár foglal helyet, melynek vize kénes-meszes-földes, bizonyos fokig radioaktív hévíz; oly tulajdonságokkal bíró víz, melyet az emberiség, ősi tapasztalatok szerint, gyógyvíznek tekint reumás, köszvényes, neuralgikus, idült izadmányos bántalmaknál. — Wiesbaden, Gastein és más helyek hasonló vizeiben való fürdésért az emberek az egész világról oda seregenek.

Budapest nem véletlenül fekszik ott, ahol van.

Mertem állítani, hogy fővárosunk fekvését annak a vizek köszöni, melyet ma gyógyvíznek tanulunk megismerni. A rómaiak oda építették városukat, ahol egyéb előnyös körülmény mellett bőven volt víz. Ezért alapult Aquincum városa a bővízi jó forrás helyén, melyet a fürdőt annyira kedvelő rómaiak nemcsak ivásra, de fürdésre is használtak. Vajjon is-

merjük-e a fürdővíz gyógyhatását is, azt nem tudjuk.

A római fürdő vize ugyanis langyos, bár vize az említett nagy közös rezervoárból származik. Ez a víz, valamint a közeli Árpád-fürdő és Kerekesárdáé azonban a föld mélyéből előtörve hideg talajvízzel vegyül, mely hűti és vegyi összetételét is befolyásolja. A közös víziartályból fakadó Lukácsfürdői, Császárfürdői és királyfürdői víz már sokkal melegebb, 40–50 C°, több kalciumot, kén-t tartalmaz, mint a Budától északra fekvő langyos források. A pellérthegyi csoport hévízei pedig (Szt. Gellért, (Sáros,) Rudas- és Ráczfürdő) hasonló hőfokúak és vegyi összetételűek, mint a józsefhegyi csoport vizei, amellel elég erősen radioaktívok is. Végül a Szt. Margitsziget és a városligeti, Szechenyi-fürdő ártéskutai is ugyanazzal a vízzel rendelkeznek. Utóbbi fővárosunk összes hévízei közül a legmelegebb (72 C°), úgy hogy fürdésre is hűteni kell.

Néhány szóval jellemezzem

a fővárosunk alatt elterülő nagy víztömeget, melynek levezéséről a milliós városnak csak elenyésző számú lakója tud.

Ha most már megmondhatjuk, hogy ily víz, mint mondtam, a betegségek egész soránál közismert gyógytényező, és hogy speciálisan a mi budai hévízünk is már Mátyás király

korában, a török hódoltság idejében és azóta is a környékbeli lakók ezreinek visszaadta egészségét, úgy nyilvánvaló, hogy ma, a népek gazdasági versenye idejében, midőn minden legapróbb tényezőt is föl kellene használni hazánk újjraépítésére, mily értéket képviselnek az istenadta gyógyforrások.

A főváros közönsége néhány éve előszere-teltel issza az Erzsébet-híd budai hídfője alatt fakadó Hungária-forrás vizét, mely a Rudas-fürdő egyik forrása. Ma már számos orvosunk is elismeri jó hatását: köszvényes bántalmaknál, vesemedence-, hólyagbántalmaknál. Vajjon kis lithiumtartalma, vagy inkább kalcium-tartalma teszi értékes ivóvízzé, nem tudom. De a tapasztalat bizonyítja, hogy kitűnően pótolja az elvesztett Salvaor-vizet, melyet általa teljesen nélkülözhetünk.

Ime a kitűnő fürdővizek mellett ivóforrást is adott a természet. Hogy a nagyközönség tulzott buzgalomban helytelen javallatok alapján is issza e forrás vizét, ez nem kisebbíti értékét. Az orvosok dolga a közönséget figyelmeztetni, mely bántalom esetén várhat emez ivóforrástól gyógyhatást.

Arra, hogy Budapest gyógyforrásait kellőképp fölhasználjuk, hogy világfürdővé fejlesszük Budát, megvann az alap.

Miért ne versenyezhetnénk Wiesbadennek, Gasteinnak, Homburggal stb.

A Szent Gellért-, Szent Margitsziget-, Lukács- és Császárfürdő szállói készek a világ minden részéről jövő betegek befogadására.

De ez csak alap. Vajjon lesz-e Budapest néhány évtized múlva híres fürdőhely? Vonnak-e idejövő gyógyulást keresni távoli országokból is? A természet megadta a magást. Ha belátásunk, energiánk lesz fölhasználni, amit a természet nyújt, úgy ez nemcsak az egyes betegnek lesz javára, de hazánk gazdasági helyzetén is javíthat.

Midőn két éve Apponyi Albert gróf megnyitotta a Budapesti Fürdővárosi Egyesület alakuló ülést, kifejtette, hogy fővárosunk jövőjét két tényező biztosítja. Az egyik, hogy fekvésénél fogva dunaí kereskedelmi központ kell hogy legyen, a másik, hogy gyógyforrásainál fogva világfürdővé kell lennie.